

Dohovor proti dopingu Rady Európy (T-DO)

Svetová antidopingová agentúra (WADA)

Svetový antidopingový kódex

**ZOZNAM
ZAKÁZANÝCH LÁTKOK A METÓD 2014**

MEDZINÁRODNÁ NORMA

Oficiálny text *Zoznamu zakázaných látok a metód* aktualizuje Svetová antidopingová agentúra (WADA) a je publikovaný v angličtine a francúzštine. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi anglickou a francúzskou verziou bude určujúca anglická verzia.

V prípade akýchkoľvek nezrovnalostí medzi oficiálnym textom a slovenskou verziou je rozhodujúce anglické znenie.

Tento zoznam je platný s účinnosťou od 1. septembra 2014.

ZOZNAM ZAKÁZANÝCH LÁTKOK A METÓD 2014 SVETOVÝ ANTIDOPINGOVÝ KÓDEX

Platný od 1. septembra 2014

V súlade s článkom 4.2.2 Svetového antidopingového kódexu sú všetky *Zakázané látky* považované za „Špecifické látky“ okrem látok zo skupín S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a a *Zakázaných metód* M1, M2 a M3.

TRVALO ZAKÁZANÉ LÁTKY A METÓDY (POČAS SÚŤAŽE AJ MIMO SÚŤAŽE)

ZAKÁZANÉ LÁTKY

S0. NEZAVEDENÉ LÁTKY

Všetky farmakologické látky, ktoré nie sú zaradené do žiadnej z nasledujúcich skupín Zoznamu zakázaných látok a metód a ktoré nie sú aktuálne schválené žiadnym vládnyim regulačným orgánom pre liečebné použitie u ľudí (napr. látky v predklinickom alebo klinickom alebo prerušenom skúšaní, deriváty syntetických drog, tzv. designer drugs, lieky schválené len na veterinárne použitie), sú zakázané po celý čas.

S1. ANABOLICKÉ LÁTKY

Anabolické látky sú zakázané.

1. Androgénne anabolické steroidy (AAS)

a. Exogénne* AAS, zahŕňajúce:

1-androsténdiol (5 α -androst-1-én-3 β ,17 β -diol); **1-androsténdión** (5 α -androst-1-én-3,17-dión); **bolandiol** (estr-4-én-3 β ,17 β -diol); **bolasterón**; **boldenón**; **boldión** (androsta-1,4-dién-3,17-dión); **danazol** ([1.2]oxazolo[4',5':2,3]pregna-4-én-20-yn-17 α -ol); **dehydrochlormetyltesterón** (4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -metylandrosta-1,4-dién-3-ón); **desoxymetyltesterón** (17 α -metyl-5 α -androst-2-én-17 β -ol); **drostanolón**; **etylestrenol** (19-norpregna-4-én-17 α -ol); **fluoxymesterón**; **formebolón**; **furazabol** (17 α -metyl[1,2,5]oxadiazolo[3',4':2,3]-5 α -androstan-17 β -ol); **gestrinón**; **4-hydroxyteterón** (4,17 β -dihydroxyandrost-4-én-3-ón); **kalusterón**; **klostebol**; **mestanolón**; **mesterolón**; **metandienón** (17 β -hydroxy-17 α -metylandrosta-1,4-dién-3-ón); **metandriol**; **metasterón** (17 β -hydroxy-2 α ,17 α -

dimetyl-5 α -androstan-3-ón); **metenolón**; **metyldienolón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestra-4,9-dién-3-ón); **metyl-1-testosterón** (17 β -hydroxy-17 α -metyl-5 α -androst-1-én-3-ón); **metylnortestosterón** (17 β -hydroxy-17 α -metylestr-4-én-3-ón); **metribolón** (metyltrienolón, 17 β -hydroxy-17 α -metylestra-4,9,11-trién-3-ón); **metyltestosterón**; **mibolerón**; **nandrolón**; **19-norandrosténdión** (estr-4-én-3,17-dión); **norboletón**; **norklostebol**; **noretandrolón**; **oxabolón**; **oxandrolón**; **oxymesterón**; **oxymetolón**; **prostanazol** (17 β -[(tetrahydropyran-2-yl)oxy]-1'H-pyrazolo[3,4:2,3]-5 α -androstán); **quinbolón**; **stanazolol**; **stenbolón**; **1-testosterón** (17 β -hydroxy-5 α -androst-1-én-3-ón); **tetrahydrogestrinón** (17-hydroxy-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trién-3-ón); **trenbolón** (17 β -hydroxyestr-4,9,11-trién-3-ón); a iné látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami.

b. Endogénne** AAS, pokiaľ sú podané exogénne:

androsténdiol (androst-5-én-3 β ,17 β -diol); **androsténdión** (androst-4-én-3,17-dión); **dihydrotestosterón** (17 β -hydroxy-5 α -androstán-3-ón); **prasterón** (dehydroepiandrosterón, DHEA, 3 β -hydroxyandrost-5-én-17-ón); **testosterón**; a ich metabolity a izoméry zahŕňajúce, ale nie s obmedzením len na ne:

5 α -androstán-3 α ,17 α -diol; **5 α -androstán-3 α ,17 β -diol**; **5 α -androstán-3 β ,17 α -diol**; **5 α -androstán-3 β ,17 β -diol**; **androst-4-én-3 α ,17 α -diol**; **androst-4-én-3 α ,17 β -diol**; **androst-4-én-3 β ,17 α -diol**; **androst-5-én-3 α ,17 α -diol**; **androst-5-én-3 α ,17 β -diol**; **androst-5-én-3 β ,17 α -diol**; **4-androsténdiol** (androst-4-én-3 β ,17 β -diol); **5-androsténdión** (androst-5-én-3,17-dión); **epi-dihydrotestosterón**; **epitestosterón**; **etiocholanolón**; **3 α -hydroxy-5 α -androstán-17-ón**; **3 β -hydroxy-5 α -androstán-17-ón**; **7 α -hydroxy-DHEA**; **7 β -hydroxy-DHEA**; **7-keto-DHEA**; **19-norandrosterón**; **19-noretiocholanolón**.

2. Iné anabolické látky, ale nie s obmedzením len na ne:

klenbuterol, **selektívne modulátory androgénových receptorov (SARMs)**, **tibolón**, **zeranol**, **zilpaterol**.

Pre účely tejto časti (skupina S1):

** "exogénny" sa vzťahuje na látku, ktorú ľudský organizmus zvyčajne neprodukuje prirodzeným spôsobom,*

*** "endogénny" sa vzťahuje na látku, ktorú ľudský organizmus zvyčajne produkuje prirodzeným spôsobom.*

S2. PEPTIDOVÉ HORMÓNY, RASTOVÉ FAKTORY A PRÍBUZNÉ LÁTKY

Zakázané sú nasledujúce látky a ďalšie látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami :

- 1. Látky stimulujúce erytropoézu [napr.: erythropoetín (EPO), darbepoetín (dEPO), stabilizátory a aktivátory hypoxiou indukovateľných faktorov (HIF)**

(napr.: argón, xenón), metoxy-polyetylénglykol-epoetín beta (CERA), peginesatid (Hematid)];

2. **U mužov choriogonadotropín (CG), luteinizačný hormón (LH) a ich uvoľňujúce faktory;**
3. **Kortikotropíny a ich uvoľňujúce faktory;**
4. **Rastový hormón (GH) a jeho uvoľňujúce faktory, inzulínu podobný rastový faktor 1 (IGF-1).**

Zakázané sú aj nasledujúce faktory:

fibroblastové rastové faktory (FGFs), hepatocytový rastový faktor (HGF), mechano rastové faktory (MGFs), rastový faktor odvodený od krvných doštičiek (PDGF) a vaskulárno-endoteliárny rastový faktor (VEGF), rovnako aj akékoľvek iné rastové faktory ovplyvňujúce syntézu/degradáciu bielkovín svalov, šliach a väziva, vaskularizáciu, využitie energie, regeneratívnu kapacitu alebo ovplyvňujúce typ svalových vlákien

a ďalšie látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami.

S3. BETA-2 AGONISTY

Všetky beta-2 agonisty vrátane všetkých prípadných optických izomérov (napr. D- a L-) sú zakázané okrem inhalovaného salbutamolu (maximálne 1600 mikrogramov za 24 hodín), inhalovaného formoterolu (maximálna dodaná dávka 54 mikrogramov za 24 hodín) a salmeterolu, ak sa podáva v inhalačnej forme v súlade s liečebným režimom odporučeným výrobcom.

Prítomnosť salbutamolu v moči v koncentrácii vyššej ako 1000ng/ml alebo formoterolu v koncentrácii vyššej ako 40 ng/ml nebude považovaná za zamýšľané terapeutické použitie, ale bude považovaná za *nepriaznivý analytický nález*, pokiaľ *športovec* nepreukáže kontrolovanou farmakokinetickou štúdiou, že abnormálny výsledok bol spôsobený inhalačným použitím terapeutickej dávky do maximálneho množstva uvedeného vyššie.

S4. HORMONÁLNE A METABOLICKÉ MODULÁTORY

Nasledujúce látky sú zakázané:

1. **Inhibítory aromatázy** zahŕňajúce, ale nie s obmedzením len na ne: **Aminoglutetimid, anastrozol, androsta-1,4,6-trién-3-17-dión (androstatriéndión), 4-androstén-3,6,17-trión (6-oxo), exemestán, formestán, letrozol, testolaktón.**
2. **Selektívne modulátory estrogénových receptorov (SERMs)** zahŕňajúce, ale nie s obmedzením len na ne: **raloxifén, tamoxifén, toremifén.**
3. **Iné antiestrogénne látky** zahŕňajúce, ale nie s obmedzením len na ne: **cyklofenil, fulvestrant, klomifén.**
4. **Látky modifikujúce funkcie myostatínu** zahŕňajúce, ale nie s obmedzením len na ne: **inhibítory myostatínu.**
5. **Metabolické modulátory:**
 - a) **Inzulíny**
 - b) **Agonisty receptora delta (PPAR δ) aktivované peroxizómovým proliferátorom [Peroxisome Proliferator Activated Receptor δ (PPAR δ) agonists] (napr.: GW 1516), agonisty PPAR δ -AMP-aktivovanej proteínkinázovej osi (AMPK) [PPAR δ -AMP-activated protein kinase (AMPK) axis agonists] (napr.: AICAR).**

S5. DIURETIKÁ A INÉ MASKOVACIE LÁTKY

Maskovacie látky sú zakázané. Zahŕňajú:

diuretiká, dezmpresín, expandéry plazmy (napr.: **glycerol**; intravenózne podanie **albumínu, dextransu, hydroxyetylškrobu a manitolu**), **probenecid** a iné látky s obdobnými biologickými účinkami. Lokálne použitie felypresínu v zubárskej anestéze nie je zakázané.

Diuretiká zahŕňajú:

acetazolamid, amilorid, bumetanid, furosemid, chlortalidón, indapamid, kanrenón, kyselina etakrynová, metolazón, spironolaktón, tiazidy (napr.: **bendroflumetiazid, hydrochlorotiazid, chlorotiazid**), **triamterén, vaptany** (napr. **tolvaptan**) a iné látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami (okrem drospirenónu, pamabrómu a pri lokálnom podaní brinzolamidu a dorzolamidu, ktoré nie sú zakázané).

Použitie akéhokoľvek množstva látky, pri ktorej sa zohľadňuje prahová hodnota (napr.: formoterol, salbutamol, katín, efedrín, metylefedrín a pseudoefedrín), počas *súťaže* alebo *mimo súťaže* (podľa ich zaradenia) súčasne s diuretikom alebo inou maskovacou látkou vyžaduje doručenie osobitnej therapeutickej výnimky pre túto

substanciu, okrem terapeutickej výnimky udelenej pre diuretikum alebo maskovaciu látku.

ZAKÁZANÉ METÓDY

M1 . MANIPULÁCIA S KRVOU ALEBO KRVNÝMI ZLOŽKAMI

Zakázané je:

1. Podanie alebo spätné navrátenie do cievneho riečiska akéhokoľvek množstva vlastnej (autológnej), alogénnej (homológnej) alebo heterológnej krvi alebo produktov červených krviniek akéhokoľvek pôvodu.
2. Umelé zvyšovanie pľúcneho prestupu, prenosu alebo prísunu kyslíka zahŕňajúce, ale nie s obmedzením len na ne: perfluorované chemikálie, efaproxiral (RSR13) a modifikované hemoglobínové prípravky (napr.: náhrady krvi na báze hemoglobínu, mikrokapsulové hemoglobínové produkty). Kyslík nie je zakázaný.
3. Akákoľvek forma intravaskulárnej manipulácie krvi alebo zložiek krvi fyzikálnou alebo chemickou cestou.

M2. CHEMICKÁ A FYZIKÁLNA MANIPULÁCIA

Zakázané je:

1. *Falšovanie* alebo pokus o falšovanie za účelom porušiť integritu a platnosť vzoriek odobratých pri *dopingových kontrolách*. Patrí sem, ale nie s obmedzením len na ne: zámena a/alebo znehodnotenie moču (napr. proteináza).
2. Intravenózne infúzie a/alebo injekcie v objeme viac ako 50 ml počas šiestich hodín okrem tých, ktoré boli podané legitímne v priebehu hospitalizácie alebo počas klinických vyšetrení.

M3. GÉNOVÝ DOPING

S potenciálom zvýšiť športový výkon je zakázané:

1. Transfer polymérov nukleových kyselín alebo analógov nukleových kyselín,

2. Použitie normálnych alebo geneticky modifikovaných buniek.

LÁTKY A METÓDY ZAKÁZANÉ POČAS SÚŤAŽE

Okrem už uvedených skupín S0 až S5 a M1 až M3 sú nasledujúce skupiny zakázané počas súťaže:

ZAKÁZANÉ LÁTKY

S6. STIMULANCIÁ

Všetky stimulanciá vrátane všetkých prípadných optických izomérov (napr. D- a L-) sú zakázané s výnimkou derivátov imidazolu na lokálne použitie a stimulancií zaradených v Monitorovacom programe na rok 2014*.

Stimulanciá zahŕňajú:

a: Nešpecifické stimulanciá:

adrafinil; amfepramón; amfetamín; amfetaminil; amifenazol; benfluorex; benzylpiperazín; bromantán; fendimetrazín; fenetylín; fenfluramín; fenkamín; fenmetrazín; fenproporex; fentermín; fonturacetam [4-fenylpiracetam (karfedón)]; furfenorex; klobenzorex; kokaín; kropropamid; krotetamid; mefenorex; mefentermín; metamfetamín(*d*-); mezokarb; modafinil; norfenfluramín; p-metylamfetamín; prenylamín; prolintán.

Stimulancium výslovne nevyjadrené v tomto odseku sa považuje za špecifickú látku.

b: Špecifické stimulanciá (príklady):

adrenalín(epinefrín); benzfetamín; dimetylamfetamín; efedrín****; etamiván; etilamfetamín; etilefrín; famprofazón; fenbutrazát; fenkamfamín; fenprometamín; heptaminol; hydroxyamfetamín (parahydroamfetamín); isometheptén; katín***; katinón a jeho analógy**

(napr.: mefedrón, metedrón, α -pyrolidínovalerofenón); levmetamfetamín; meklofenoxát; metylefedrín****; metyléndioxyamfetamín; metylfenidát; metylhexanamín (dimetylpentylamín); niketamid; norfenefrín; oktopamín; oxilofrín (metylsynefrín); pemolín; pentetrazol; propylhexedrín; pseudoefedrín*****; selegilín; sibutramín; strychnín; tenamfetamín (metyléndioxyamfetamín); trimetazidín; tuaminoheptán a iné látky s obdobnou chemickou štruktúrou alebo obdobnými biologickými účinkami.

Na účely tejto časti (skupina S6):

- * Nasledovné látky zahrnuté do Monitorovacieho programu 2014 (bupropión, fenylefrín, fenylpropanolamín, kofeín, mitragynín, nikotín, pipradol, synefrín) sa nepovažujú za *zakázané látky*.
- ** Lokálne podanie (napr. nosné, očné) **adrenalínu** alebo podanie s lokálnymi anestetikami nie je zakázané.
- *** **Katín** je zakázaný, ak je jeho koncentrácia v moči vyššia ako 5 mikrogramov na mililiter.
- **** **Efedrín** aj **metylefedrín** sú zakázané, ak koncentrácia niektorého z nich v moči je vyššia ako 10 mikrogramov na mililiter.
- ***** **Pseudoefedrín** je zakázaný, ak je jeho koncentrácia v moči vyššia ako 150 mikrogramov na mililiter.

S7. NARKOTIKÁ

Nasledujúce látky sú zakázané:

buprenorfín, dextromoramid, diamorfín (heroín), fentanyl a jeho deriváty, hydromorfón, metadón, morfín, oxykodón, oxymorfón, pentazocín, petidín.

S8. KANABINOIDY

Prírodný (napr.: **kanabis, hašiš, marihuana**) alebo **syntetický delta 9-tetrahydrokanabinol (THC)** a kanabinomimetiká (napr.: „**Spice**“, **JWH018, JWH073, HU-210**) sú zakázané.

S9. GLUKOKORTIKOSTEROIDY

Všetky glukokortikosteroidy aplikované orálne (požitím), rektálne (do konečníka), intravenózne (vnútrožilovo) alebo intramuskulárne (vnútro svalovo) sú zakázané.

LÁTKY ZAKÁZANÉ V URČITÝCH ŠPORTOCH

P1. ALKOHOL

Alkohol (etanol) je zakázaný len *počas súťaže* v nasledujúcich športoch. Detekcia sa bude vykonávať dychovou a/alebo krvnou skúškou. Prahová hodnota porušenia dopingového pravidla zodpovedá koncentrácii alkoholu v krvi 0,10 g/l.

- Automobilový šport (FIA)
- Karate (WKF)
- Letecké športy (FAI)
- Lukostreľba (WA)
- Motocyklový šport (FIM)
- Vodný motorizmus (UIM)

P2. BETA-BLOKÁTORY

Pokiaľ nie je stanovené inak, beta-blokátory sú zakázané len *počas súťaže* v nasledujúcich športoch:

- Automobilový šport (FIA)
- Biliard (WCBS) všetky disciplíny
- Golf (IGF)
- Lukostreľba (WA) (zakázané tiež *mimo súťaže*)
- Lyžovanie/Snowboard (FIS) skoky na lyžiach, akrobatické lyžovanie voľný štýl/U-rampa snowboard U-rampa/big air
- Strelba (ISSF, IPC) (zakázané tiež *mimo súťaže*)
- Šípky (WDF)

Beta-blokátory zahŕňajú, ale nie s obmedzením len na ne, nasledovné látky:

acebutolol, alprenolol, atenolol, betaxolol, bisoprolol, bunolol, celiprolol, esmolol, karteolol, karvedilol, labetalol, levobunolol, metipranolol, metoprolol, nadolol, oxprenolol, pindolol, propranolol, sotalol, timolol.